

ГЕНЕТИЧНІ ФАКТОРИ, ЩО ОБУМОВЛЮЮТЬ НЕВИНОШУВАННЯ ВАГІТНОСТІ ТА РОЗВИТОК ЗВУР

Ковчун А. В.,

науковий керівник - Турова Л.О., к.мед.н., ас.,

СумДУ, кафедра педіатрії з курсом медичної генетики

Вивчення генетичних маркерів, асоційованих з розвитком ускладнень вагітності та перинатальної патології у новонароджених, має велике практичне значення для розробки профілактичних заходів та збереження здоров'я малюка у майбутньому. Численні дослідження останніх років показали, що наявність генетичної схильності до певних захворювань пов'язане з підвищеним ризиком розвитку ускладнень вагітності (звичне невиношування, плацентарна недостатність, пізній токсикоз), що в подальшому призводить до ЗВУР (затримки внутрішньоутробного розвитку плода). Тому метою дослідження було проаналізувати дані вітчизняної та зарубіжної літератури щодо генетичної схильності розвитку різних ускладнень вагітності та перинатальної патології у новонароджених.

Матеріали та методи. Проведено аналіз 106 наукових джерел (з них 16 - україномовних, 27 - російськомовних, 63 - англомовних). Згідно даних літератури, до найбільш поширених генних маркерів асоційованих з розвитком ускладнень вагітності, невиношуванням та ЗВУР відносять поліморфізм генів TNF- α , MTHFR, GSTT1, GSTM1, GSTP1 глутатіон-S-трансфераз, що дозволило охарактеризувати певні патогенетичні ланки у виникненні та перебігу цих мультифакторних патологічних станів. На розвиток вищезгаданої патології впливають мутації генів протромбіну та фактора Лейдена. Порушення системи фібринолізу (лізису і перебудови фібрину) в більшості випадків обумовлені поліморфізмом генів PAI-1 і фактора згортання крові XIII. Відомо, що інгібування фібринолізу часто призводить до порушення процесу імплантації плоду. У зв'язку з цим, зниження активності даної системи є однією з причин раннього переривання вагітності. На даний час поліморфізм 4G гена PAI-1 виявляється у 82%, а поліморфізм Val34Leu фактора згортання крові XIII у 51% жінок із ЗВУР. Генетичною причиною ендотеліальної дисфункції є поліморфізм гена ACE. Генотип D/D виявляється у 28-31% жінок, які потрапляють у групу ризику звичного невиношування вагітності. Підвищений рівень андрогенів, що обумовлений поліморфізмом гена CYP17, генотипи A1/A2 і A2/A2 є також причиною невиношування.

Отже, проаналізувавши дані літератури, можна зробити висновок, що певні поліморфні варіанти генів є важливими патогенетичними чинниками розвитку ускладнень вагітності та перинатальної патології, що мають прогностичне значення. Необхідні подальші комплексні дослідження для оцінки доцільності використання виявлених маркерів при плануванні вагітності та у доклінічній діагностиці ЗВУР і розробці нових методів лікування.